

אבחונים והערכות בשימוש קלינאי תקשורת

הערכת מרכיבי תפקוד (לבניית פרופיל אישי)

נבנה על ידי: יערה גרינשטיין ועינת פולק מדריכות ארציות באגף לחינוך מיוחד בשיתוף מומחיות תחום קלינאי תקשורת במחוזות

אבחונים מתוקננים

שם האבחון	סוג האבחון	גילאים	מידע שמתקבל מהאבחון
אבחונים מתוקננים - עברית			
גורליניק	סינון	גילאי גן והתחלת בית ספר (2.7-6.7 שנים)	אוצר מילים, הגוי, הבנה, חיקוי (תחביר), הבעה, סיפור
כצנברגר	עומק	גילאי גן (4-6 שנים)	עיבוד שמיעתי, אוצר מילים, דקדוק, מודעות פונולוגית, קטגוריות סמנטיות, יכולת נרטיבית
כצנברגר	עומק	גילאי גן-גילאי ביה"ס יסודי מוקדם (6-9 שנים)	תיהלוך פונולוגי וקשר אות צליל, ידע מילוני, הבנה והפקה של טקסט
מעשה	תחום ייחודי-שפה דבורה	גן חובה עד סוף כיתה ה'	יכולות סמנטיות: קטגוריזציה, דמיון ושוני, רב משמעות, תיאורים יכולת הבעה: ארגון הבעה, שליפה, ידע קטגוריאלי וידע עולם
שתיל - מיפוי	מיפוי	גן חובה וכיתה א' 2 קבוצות גיל	הבנת הנשמע, קריאת אותיות, למידת הברות
שתיל עומק	עומק	גן חובה וכיתה א' 2 קבוצות גיל	ניבוי הבנת הנקרא: הבנת הנשמע, ערנות תחבירית, ערנות מורפולוגית, מושגי דפוס <u>ניבוי יכולת זיהוי מילים</u> : למידה הברתית, שיום מהיר (צבעים חפצים אותיות), זיכרון פונולוגי לטווח מידי וקצר
תבור - מבחן לאוצר מילים	תחום ייחודי אוצר מילים	גן – התחלת בית ספר (2-8 שנים)	אוצר מילים הבעתי: שמות עצם, פעלים, תארים, מושגי על ומושגי מרחב וכמות
אבחונים מתוקננים - מתורגמים			
PLS-4	עומק מותאם לעברית ומתוקנן	גילאי גן-התחלת בית ספר (0-6.11 שנים)	יזמה והענות לתקשורת, הבנת שאלות והוראות, אוצר מילים, תחביר, מורפולוגיה, יכולת נרטיבית, יכולת הגדרה, מודעות פונולוגית, מורפולוגית ותחבירית, ידע עולם, הנמקה ודימויים
ITPA אסוציאציות אודיטוריות	מותאם לעברית	גן- יסודי (4-10 שנים)	הבנת אנלוגיות: ניגודים, תפקוד פעולה, חלקים, אובייקטים בדיקת אוצר מילים עקיף ושליפה

אבחונים/הערכות – שאינם מתוקננים

מידע שמתקבל מהאבחון	גילאים	סוג האבחון	שם האבחון
אבחונים שאינם מתוקננים - עברית			
אבחנה בין מילים כשההבדל ביניהן הוא הקוליות קולי/בלתי קולי בדיקה יכולת הפרדה פונטית ואינטגרציה פונטית זיהוי צליל פותח וצליל סוגר	גן חובה –א'	לא מתוקנן	מודעות פונולוגית שפ"י ירושלים
זיהוי עיצור תחילי וסופי, השוואת עיצורים תחיליים וסופיים, בידוד צליל תחילי וסופי, השמטת פונמות תחילית וסופית, זיהוי והפקה של חריזה	אמצע גן חובה- כיתה א'	לא מתוקנן	ערנות פונולוגית טובול
יכולת תחבירית	5-8	לא מתוקנן	פסטה – בירן ופרידמן
תחומי השפה השונים ברמת הבנה (לא הבעה)	כיתות א-ו	מבוסס נורמה	הערכה שפתית מתיא רחובות
שיום	מגיל 4 +	מבוסס נורמה קיים ניתוח טעויות	שמש (בירן – פרידמן 2005)
הבנת מושגי יסוד	גילאי גן (3-6 שנים)	מתורגם לעברית מתוקנן באנגלית	Boehm Test of basic concepts
אבחונים שאינם מתוקננים - מתורגמים			
הבנה: מושגים שפתיים, מושגי יסוד ותחביר הבעה: הפקת משפטים בתוך קונטקסט, שיום, מורפולוגיה	גילאי גן (3-7 שנים)	עומק, לא מתוקנן והתרגום חופשי	CELF-PR
פתרון בעיות באמצעות שפה לפי 4 רמות הפשטה תפיסה בהתאמה, אנליזה תפיסתית, ארגון מחדש והנמקה.	גילאי גן	מתורגם לעברית	P.L.A.I. Preschool Language Assessment Instrument
יכולות TOM	מגיל 2 ומעלה	מבוסס מחקר	TOMI-2 Theory of mind inventory

יכולות פרגמאטיות		קיימות נורמות ומתורגם על ידי רותי ריינר ושרון קורונה	כישורים פרגמטיים – תקשורת בין אישית
------------------	--	---	--

ומה שמעבר...

תצפית בסביבות מגוונות

מדגם שפה